

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG)
Prinses Margrietplantsoen 49
2595 BR Den Haag

Belastingdienst
Werkgroep Herstel en Schulden

t.a.v. [REDACTED]

(verzonden per email: : [REDACTED])

Den Haag, 19 januari 2021
Ref.: MB/MC 901-0119

Betreft: Reactie op het voorstel samenloop herstel en schulden dd. 7 januari
2021

Geachte heer [REDACTED],

De Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (hierna: KBvG) heeft met belangstelling kennisgenomen van uw voorstel rondom de samenloop tussen herstel van de toeslagenaffaire en de schuldenproblematiek. Gelijkzeitig met het leggen van de laatste hand aan deze reactie vond gisteren, op 18 januari, een overleg plaats met Staatsecretaris Van Huffelen over de maatregelen om de slachtoffers tegemoet te komen, waarbij KBvG bestuurslid de heer Otter aanwezig was. Naar aanleiding van hetgeen in dat overleg is besproken, is onze reactie op onderdelen gewijzigd en aangevuld.

Belastingdienst Toeslagen erkent grote fouten te hebben gemaakt door het abrupt stopzetten en terugvorderen van kinderopvangtoeslag. Het doel van het voorstel is dan ook om ouders te compenseren voor het gedane leed en hen de kans op een nieuwe start te geven. U vraagt daarbij de hulp van de KBvG om op voorhand akkoord te gaan met een voorstel, voor zover het ziet op de schulden van getroffen ouders, die nog niet zijn betrokken in een minnelijk of wettelijk schuldsaneringstraject. De KBvG staat uitermate positief ten opzichte van een compensatie die de financiële problemen van de betrokken ouders in zijn geheel oplost, alle gevolgschade compenseert en de ouders financiële ruimte biedt voor een nieuwe start. Desalniettemin, of misschien wel juist daarom, ziet de KBvG, in navolging van de WWB die vorige week reeds uitvoerig heeft gereageerd, geen mogelijkheden om in te stemmen met het voorliggende voorstel.

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

De redenen daarvoor zijn tweeledig: ten eerste beschikt de KBvG niet over de bevoegdheid om betalingsregelingen te treffen namens de concurrente schuldeisers die zij, zo bleek in het overleg waarvoor de KBvG op 9 december 2020 door de Belastingdienst Toeslagen en de NVVK werd uitgenodigd, geacht wordt te vertegenwoordigen. De tweede reden vloeit voort uit de aard van het voorstel zelf: zo de KBvG iets te zeggen zou hebben over het voorstel, dan willen wij hierbij opmerken dat de voorgestelde regeling geen recht doet aan het beginsel van een volledige schadeloosstelling van alle getroffen partijen.

Een toelichting op het vorengaande vindt u hierna:

Vertegenwoordigingsbevoegdheid KBvG en gerechtsdeurwaarders

Het staat de schuldhulpverlening in beginsel vrij om namens en ten behoeve van de getroffen ouders een minnelijke schikking overeen te komen met alle betrokken schuldeisers, echter mits elke schuldeiser afzonderlijk betrokken wordt en wordt gevraagd akkoord te gaan met het schikkingsvoorstel. Een betalingsregeling kan namelijk slechts worden getroffen met toestemming van de schuldeiser (artikel 6:29 van het Burgerlijk Wetboek).

Noch de KBvG, noch afzonderlijke gerechtsdeurwaarders kunnen een daartoe strekkende, algemene regeling overeenkomen. Het betreft namelijk een groot aantal dossiers van diverse civiele schuldeisers dat loopt bij evenzovele en diverse Nederlandse gerechtsdeurwaarderskantoren.

Een gerechtsdeurwaarder verricht ambtshandelingen op verzoek van een schuldeiser. Zijn opdrachtgever is de schuldeiser of een gemachtigde, zoals een advocaat of incassobureau. Bij de uitoefening van zijn bevoegdheden is hij, als openbaar ambtsdrager, gebonden aan het legaliteitsbeginsel. Daaruit vloeit enerzijds voort dat de gerechtsdeurwaarder de rechten van een beslaglegger niet mag uitbreiden. Zo mag hij geen beslag leggen op goederen waarvoor een beslagverbod geldt. Anderzijds mag hij de rechten van een beslaglegger, waaronder het recht tot verhaal op het gehele vermogen van de schuldenaar, niet beperken omdat er ook dan sprake is van onwettig overheidsingrijpen. Een gerechtsdeurwaarder kan bijgevolg niet, zonder daartoe strekkende volmacht van elke afzonderlijke schuldeiser waarvoor hij een dossier aanhoudt, een schuldregeling treffen voor een bepaalde schuldenaar, of een bepaalde groep schuldenaren.

De Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders is een openbaar lichaam in de zin van artikel 134 van de Grondwet. Alle in Nederland gevestigde gerechtsdeurwaarders, waarnemend gerechtsdeurwaarders, toegevoegd gerechtsdeurwaarders, kandidaat-gerechtsdeurwaarders en degenen die zijn toegevoegd in het kader van de stageverplichting bij de in artikel 25, eerste lid, bedoelde opleiding zijn leden van de KBvG. De taak van de KBvG is de bevordering van een goede beroepsuitoefening door de leden en van hun vakbekwaamheid. De taken en bevoegdheden van de KBvG zijn geregeld in de artikelen 56 – 85 van de Gerechtsdeurwaarderswet. In deze artikelen is geen grondslag opgenomen op basis

waarvan de KBvG namens haar leden, of namens schuldeisers, bevoegdheden zou kunnen uitoefenen die afbreuk doen aan het eerder genoemde artikel 6:29 van het Burgerlijk Wetboek

Voorstel doet geen recht aan de daadwerkelijk geleden schade

Naast het feit dat noch de KBvG, noch gerechtsdeurwaarders de bevoegdheid hebben om schuldregelingen te treffen namens schuldeisers die dossiers hebben lopen bij gerechtsdeurwaarderskantoren, zal voor de meeste dossiers gelden dat de voorgestelde compensatie in geen verhouding staat tot de daadwerkelijk geleden materiële-, immateriële- en gevolgschade.

Het voorstel van 7 januari jl. behelst kort gezegd een betalingsregeling waarbij de volledige schuldpositie van de ouders, met twee derde van de initiële herstelbetaling, wordt 'afgekocht' tegen finale kwijting.

Een van de bevindingen in het rapport 'Ongekend Onrecht' van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag, is dat onnodig grote schade is geleden door betrokken burgers, waarmee de grondbeginselen van de rechtsstaat ernstig zijn geschonden. Terecht heeft de Tweede Kamer bij een met algemene stemmen aangenomen motie van 10 november 2020 de regering verzocht ervoor te zorgen dat na de compensatie de financiële problemen in zijn geheel zijn opgelost en de ouders financiële ruimte overhouden om een nieuwe start te maken.¹ In een eerdere eveneens unaniem gesteunde motie van 4 juli 2019, heeft de Tweede Kamer expliciet gevraagd om compensatie van de financiële en immateriële gevolgschade die gedupeerden hebben geleden en nog lijden door bijvoorbeeld baanverlies, echtscheiding, depressies, scholingsachterstand, verlies van carrièrekansen en dus inkomen, en stressyndroom.²

Eén van de grondbeginselen van de rechtsstaat luidt dat hij die jegens en ander een onrechtmatige daad pleegt, welke hem kan worden toegerekend, gehouden is de schade die die ander dientengevolge lijdt, te vergoeden. Het ligt daarmee op de weg van de Staat om die (gevolg)schade, materieel en immaterieel, volledig te vergoeden.

Waar in het rapport en de publieke opinie terecht wordt gefocust op de schade die is ontstaan bij de betrokken ouders, overzien gerechtsdeurwaarders vanuit hun dagelijks werk ook de andere, aanvullende, gevolgschade: namelijk dienstverleners, mkb'ers die niet worden betaald door burgers die – in het merendeel van de onderhavige gevallen - buiten hun schuld zwaar in de problemen zijn gekomen. Het ligt op de weg van de overheid om ook die schade volledig te vergoeden, dit in aanvulling op een volledige vergoeding van de door betrokken ouders geleden schade. Stelt u zich de situatie voor van de fysiotherapeut die een gedupeerde heeft behandeld voor de lichamelijke gevolgen van stressklachten: is het de bedoeling van deze regeling dat die fysiotherapeut, die ook reeds te maken heeft met een

---

¹ Kst. 31066-7291

² Kst. 31066-503

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

verminderde omzet ten gevolge van de COVID-19 pandemie, geheel of gedeeltelijk zou moeten afzien van betaling?

Het kabinet stelt voor om in eerste instantie € 30.000 uit te keren, waarmee de acute schulden van een deel van de ouders zullen worden opgelost. Met het beginsel van schadeloosstelling valt echter niet te rijmen dat, zoals wordt voorgesteld in artikel 4, van die herstelbetaling slechts 10 duizend euro aan de betrokken ouders wordt toegekend, met nog eens 20 duizend ter verdeling tussen de overige slachtoffers in deze affaire, de grote groep (concurrente) schuldeisers die als gevolg van deze affaire, al jaren naar betaling voor geleverde goederen en diensten uitkijken. Hoewel de volledige invordering op basis van de preferentie van Belastingsschulden uit de op 9 december 2020 voorgelegde versie van de schuldregeling in het voorstel van 7 januari iets genuanceerd lijkt, is het moeilijk te verenigen met de beginselen van schadeloosstelling, dat de schadeveroorzaker in belangrijke mate meedeelt in de schadevergoeding.

Ook de in artikel 5 voorgestelde regeling tot verhaal van de schade die boven de € 30.000 uitstijgt, roept hoge drempels op voor gedupeerden. Indien getroffen ouders er niet in slagen het restant aan schade bij de Commissie Werkelijke Schade te vorderen, ligt het procesrisico voor de verkrijging van een volledige vergoeding wederom bij de gedupeerden van de affaire, waardoor de kans op compensatie van de werkelijke schade klein is.

Inmiddels is naar verluidt een nieuw voorstel in de maak, waarvan de strekking (verkort) de volgende is: de rijksoverheid schrapt alle schulden, dit met uitzondering van vorderingen uit schadevergoeding bij misdrijven, waarbij het verzoek aan alle private schuldeisers is om ook hun schulden weg te strepen.

Ten aanzien van beide voorstellen geldt dat het buitengewoon vreemd en onheus is wanneer de veroorzaker van de schade feitelijk probeert om de totale schade (en de vergoeding daarvan) te verminderen door anderen te bewegen om aanspraken te laten varen. Denk aan de eerder genoemde fysiotherapeut, waarom zou hij mede de prijs moeten betalen voor dit falen van de overheid? Waarom moet de oplossing worden betaald door het MKB dat toch al zucht onder de lasten van de pandemie?

De voorgestelde regeling zou naar onze mening dan ook minimaal een volledige geldelijke schadeloosstelling dienen te behelzen voor alle geleden schade. De overheid draagt namelijk de verantwoordelijkheid om de daadwerkelijke schade, ook de maatschappelijke gevolgschade, volledig te herstellen. En hoewel schade een causaal begrip is, zou het de overheid sieren om – althans in deze affaire – een ruime definitie van het begrip causaliteit te hanteren en ervan uit te gaan, dat schulden die na stopzetting en terugvordering van de kinderopvangtoeslag zijn ontstaan of opgelopen, vermoed worden een gevolg te zijn van deze stopzetting en terugvordering.

Uiteraard wil de KBvG meewerken aan een oplossing van de ontstane situatie en haar leden nadrukkelijk vragen daaraan hun medewerking te verlenen. De KBvG

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

heeft gisteren in het overleg met de staatssecretaris dan ook het volgende voorstel neergelegd: de KBvG vraagt haar leden om bij debiteuren navraag te doen of ze slachtoffer van de kindertoeslag affaire zijn; en om die informatie vervolgens te laten controleren bij de belastingdienst toeslagen; waarna de Staat er toe over kan gaan in de plaats van de debiteur te treden en de gehele vordering te voldoen.

Uit het voorgaande blijkt dat er praktisch kan worden nagedacht over een oplossing waarmee alle schade kan worden afgewikkeld, en dat de KBvG zeer bereid is om daarover mee te denken. De KBvG hoopt dan ook op de spoedige totstandkoming van een regeling die de geleden schade van gedupeerden en overige partijen daadwerkelijk compenseert en de getroffen ouders daadwerkelijk een nieuwe start biedt. Wij kijken uit naar de voortvarende totstandkoming van een dergelijke regeling en zijn graag bereid om daarin mee te denken.

Uiteraard is de KBvG ook te allen tijde bereid om vragen te beantwoorden of als klankbord te dienen.

Hoogachtend,
Namens het bestuur van de KBvG,

M.D. Brouwer MSc.
Bestuursvoorzitter